

16.3.23

Bethan Lloyd
Cyswllt Contact
Ffôn Phone
0330 5880 369

Erthygl i'r Wasg Press Release

Ffion Dafis yn ymuno â chriw Cynefin i ddarganfod rhyfeddodau cudd Llandudno

Brenhines Trefi Glan-môr Cymru, Naples y Gogledd – mae sawl enw wedi cael eu rhoi ar dref Llandudno ers iddi ddod yn gyrchfan dwristaidd boblogaidd nôl yn y bedwaredd ganrif ar bymtheg.

Ond nid y pethau amlwg – y traethau godidog, y pier a Punch & Judy – fydd yn cael sylw'r bennod gyntaf o'r gyfres newydd **Cynefin** sy'n dechrau ar 26 Mawrth ar S4C. Yn hytrach, mi fydd y criw yn mynd ar drywydd rhai o gyfrinachau'r dref.

Yn wyneb cyfarwydd fel actor, awdur a scriptiwr, fe fydd Ffion Dafis yn ymuno â Heledd Cynwal, Iestyn Jones a Siôn Tomos Owen fel cyflwynydd newydd i'r tîm.

A hithau wedi troedio sawl llwyfan yng Nghymru, mynd ar drywydd rhai o theatrau mwyaf adnabyddus y dref fydd Ffion Dafis. Mae'r dref yn agos iawn i'w chalon ac mae ganddi lawer o atgofion melys o dreulio gwyliau yn Llandudno pan oedd yn blentyn.

Mi fydd Ffion yn ymweld â theatr awyr agored Y Fach [Happy Valley] sydd wedi diddanu cenedlaethau o blant, gydag enwogion di-ri wedi perfformio yno.

"Yn wahanol i theatrau eraill o gwmpas Cymru, mae yna rywbeth dosbarth gweithiol am y theatrau yma. Roedd yn rhan o'r pecyn adloniant oedd Llandudno yn ei gynnig," meddai Ffion.

Mi fydd hi hefyd yn mynd tu ôl i'r llenni yn Venue Cymru ac yna i glwb nos y Broadway Boulevard. Y peth arbennig am y clwb nos ydy ei fod wedi'i adeiladu o fewn hen theatr y Grand a gafodd ei chodi yn 1901, yn arbennig ar gyfer llwyfannu dramâu anferth.

"Mae hen theatrau yn fy nghyfareddu i beth bynnag ond beth sydd mor arbennig am hon ydy'r ffaith bod pobl ddim yn gwybod ei bod hi yma," meddai Ffion.

Mae Ffion yn cael y cyfle i fynd i grombil yr adeilad lle mae llawer o'r hen offer oedd yn arfer cael ei ddefnyddio yn ystod perfformiadau yn dal i'w gweld, ac yna i'r galeri lle mae'r hen seti moethus yn hel llwch, ac yna i weld lle fyddai'r hen raffau yn cael eu defnyddio i symud setiau.

Cyfrinachau ogofau'r Gogarth sy'n mynd â bryd Iestyn Jones, tra bod yr artist Luned Rhys Parri yn tywys Heledd Cynwal drwy Oriel Mostyn i glywed hanes Lady Augusta Mostyn – dynes "o flaen ei hamser", yn ôl yr Arglwydd Mostyn wrth olrhain hanes ei hen, hen, hen Nain.

Rhai o gymeriadau mawr y dref sy'n cael sylw Siôn Tomos Owen, fel y pysgotwr Ted yr Ogof a'r nofiwr o fri Walter Beaumont. Daeth Beaumont i Landudno o Lundain yn 1895 gan weithio fel perfformiwr tanddwr yn diddanu ymwelwyr ar y pier. Un o'i driciau oedd yfed potel o lefrith a smocio sigâr dan ddŵr ac roedd yn dal y record byd am ddal ei anadl dan ddŵr am bedwar munud a hanner.

Er bod digon o ryfeddodau i'w gweld ar strydoedd Llandudno, mynd o dan y dref mae Iestyn Jones i glywed am hanes gwaith copr Chwarel Tŷ Gwyn a gafodd ei adeiladu yn y 1850au.

"Mae'n rhyfedd meddwl bod twristiaid yn crwydro uwch ein pennau ni ac yn gwybod dim am y lle," meddai Iestyn.

Mae digon o ryfeddodau cudd eraill i'w darganfod yn y dref felly ymunwch â chriw **Cynefin** nos Sul, 26 Mawrth.

Yn ystod yr wythnosau nesaf mi fyddan nhw'n ymweld â Butlins ym Mhwllheli; Cas-gwent, lle bydd Ffion yn cael y profiad o sefyll ar ben bont dros yr Hafren; bydd Heledd Cynwal yn dilyn ôl troed y porthmyn yn Llundain; ac yn Nant Conwy cawn glywed am yr ymgyrch i ddod o hyd i gadeiriau coll Eisteddfod Dolwyddelan.

Yn ogystal, fe fydd y cyflwynydd a'r digrifwr Tudur Owen yn cyflwyno eitemau byr ar blatfformau digidol **Cynefin** i roi sylw i enwau llefydd y lleoliadau mae'r gyfres wedi ymweld â nhw. Yn ardal Llandudno, er enghraifft, fe fydd yn olrhain enwau Y Gogarth, Rhiwledyn, Porth Dyniewaid a Thre Marl - yr hen enw Cymraeg am Gyffordd Llandudno.

Cynefin

Nos Sul 26 Mawrth, 8.00yh

Isdeitlau Saesneg

Ar alw: S4C Clic, iPlayer a llwyfannau eraill

Cynhyrchiad Rondo Media ar gyfer S4C

16.3.23

Bethan Lloyd
Cyswllt Contact
Ffôn Phone
0330 5880 369

Erthygl i'r Wasg Press Release

Ffion Dafis joins the Cynefin team to discover some of Llandudno's hidden wonders

Queen of the Resorts, the Naples of the North - Llandudno has garnered many names since it became a popular tourist destination back in the 19th century.

Although renowned for its magnificent beaches, the pier, promenade and Punch & Judy shows, it's the town's many hidden treasures which will be the focus of the first episode of the new series of **Cynefin** which starts on 26 March on S4C.

A familiar face as an actor, writer and screenwriter, Ffion Dafis will join Heledd Cynwal, Iestyn Jones and Siôn Tomos Owen as a new presenter of the series.

Having trodden the boards of several stages in Wales, Ffion Dafis will be visiting some of the town's most well-known theatres. The town is very close to her heart and she has many fond memories of spending childhood holidays in Llandudno.

Ffion will visit Happy Valley's outdoor theatre which has entertained generations of children, with countless celebrities having performed there.

"Unlike other theatres around Wales, there is something very working class about these theatres. It was part of the entertainment package that Llandudno offered," said Ffion.

She will also go behind the scenes at Venue Cymru and then to the Broadway Boulevard nightclub, which was built within the walls of the old Grand Theatre. The theatre itself was built in 1901 with the aim of staging huge productions.

"Old theatres fascinate me but what's so special about this one is the fact that people don't know it's here," said Ffion.

She is given rare access to the under-stage section of the building where much of the old equipment that used to be used during performances can still be seen, such as the trap door, levers and pulleys. Ffion then goes up to the gallery where the plush velvet seats are collecting dust, before venturing to the upper levels where the old mechanisms used to move sets are still to be found.

Iestyn Jones goes in search of some of the history behind the Great Orme's caves, while the artist Luned Rhys Parri takes Heledd Cynwal on a tour of Mostyn gallery to hear the story of Lady Augusta Mostyn - a woman who was "ahead of her time", according to Lord Mostyn, as he recounts the influence his great, great, great Grandmother had on the Victorian seaside town.

Siôn Tomos Owen goes in search of some of the town's great characters such as the fisherman Ted yr Ogof [Ted the Cave] and the famous swimmer Walter Beaumont. Beaumont came to Llandudno from London in 1895 working as an underwater performer, entertaining visitors on the pier. One of his tricks was to drink a bottle of milk and smoke a cigar underwater and he held the world record for staying underwater for four and a half minutes.

Although there are plenty of wonders to be seen on the streets of Llandudno, Iestyn Jones goes underground to hear about the history of the Tŷ Gwyn copper mine which was built in the 1850s.

"It's strange to think that there are people wandering above us and who know nothing about this place," said Iestyn.

There are plenty of other hidden wonders to discover in the town so join the **Cynefin** team on Sunday night, 26 March.

In the coming weeks they will visit Butlins in Pwllheli; Chepstow, where Ffion will have the thrill of standing on top of the Severn bridge; Heledd Cynwal will follow in the footsteps of the drovers in London; and in Nant Conwy we hear about the campaign to find the missing chairs from Dolwyddelan Eisteddfod.

Also, the presenter and comedian Tudur Owen will present some short features on **Cynefin's** digital platforms, looking at some of the place names of the locations where the series will be visiting. In Llandudno, for example, he will look at the names for Y Gogarth (Great Orme), Rhiwledyn (Little Orme), Porth Dyniewaid (Angel Bay) and Tre Marl – the old Welsh name for Llandudno Junction.

Cynefin

Sunday 26 March, 8.00pm

English subtitles available

On demand: S4C Clic, iPlayer and other platforms

A Rondo Media production for S4C